THEMA: ALLERHEILIGEN / ALLERZIELEN

Wat Marcus in het B-jaar kenmerkt

Aanmelding Communie en Vormsel van start

Terugblik parochiedag en eeuwfeest Maarn

RK FAMILIE BAND

Inspiratie en informatie van de R.-K. Parochie Heilige Familie Jezus, Maria en Jozef

RK-FAMILIE.NL

Jaargang 2/Nummer 6

2026

COLOFON

SECRETARIAAT
e-mail: secretariaat@rk-familie.nl, tel. 033-4941261
Openingstijden: dinsdag t/m donderdag 9.30 – 12.00 uur
Postadres Parochie: Hamersveldseweg 51, 3833 GL Leusden
Bankrekening:
NL81 RABO 0385938705 t.n.v. R.K. Parochie Heilige Familie

BESTUUR
Pastoor Thanh Ta, voorzitter e-mail thanh.ta@rk-familie.nl
Johannes Tuinhof, vicevoorzitter e-mail: vicevoorzitter@rk-familie.nl
Marjon Duurland, secretaris e-mail: secretaris@rk-familie.nl
Olaf Kesler, penningmeester e-mail: penningmeester@rk-familie.nl
Kees van 't Klooster, lid/belegd onr. goed, begraafplaatsen
e-mail: belegdonroerendgoed@rk-familie.nl
Frans Smout lid e-mail: frans.smout@rk-familie.nl
Tjeerd Mulder, lid/communicatie e-mail: communicatie@rk-familie.nl
Bart van der Knaap, gebouwen e-mail: gebouwen@rk-familie.nl

TEAM VAN PASTORES
(bereikbaar via parochiesecretariaat Leusden)
Thanh Ta, Pastoor e-mail: thanh.ta@rk-familie.nl
Pastor Sebastian, Priester e-mail sebastian@rk-familie.nl
Rini Bouwman, Diaken e-mail: rini.bouwman@rk-familie.nl
Marcel Sarot, Diaken e-mail: m.sarot@rk-familie.nl

UITVAART
Achterveld: 0342-451420
Barneveld/Voorthuizen: 06-81725715
Driebergen-Rijsenburg: 06 - 104 33 511
Ermelo: 06-53399866
Harderwijk: 06-20735121
Hoevelaken: 033-2537528
Leusden: 033-4941261
Nijkerk: 06-24673347
Putten: 06-82006268 of 06-23371736
Doorn, Leersum, Maarn, Woudenberg, Zeist: 06-22265661

ZIEKENZALVING
telefoon: 06-22265661

PAROCHIËLE CARITAS INSTELLING
Materiële en immateriële steun in nood
e-mail: secretaris@caritas-stlucas.nl
Website: **www.caritas-stlucas.nl**
Bankrek.nr. NL30 RABO 0347802230 t.n.v. PCI St Lucas te Leusden

VERTROUWENPERSOON
Evanne van de Wetering
E-mail: evanne.vandewetering@bmwvoorelkaar.nl
06-43293507

REDACTIE
Pastoor Thanh, Tjeerd Mulder, Els Schrijver, Jos van Vliet, Henk van IJken
Contact: Hamersveldseweg 51, 3833 GL Leusden
e-mail: redactie@rk-familie.nl

RK FAMILIEBAND | ALLERHEILIGEN / ALLERZIELEN
Jaargang 2, nummer 6
2026

Oplage 6180 exemplaren, digitaal 1063 exemplaren
Volgende uitgave: 28 november 2026 van de
R.-K. Parochie Heilige Familie Jezus, Maria en Jozef.
Kopijdatum deadline: 29 oktober 2026
De redactie behoudt zich het recht om kopij in te korten, niet of in een volgend nummer te plaatsen.
Website: **www.rk-familie.nl**
Vormgeving en begeleiding:
www.flitzmedia.nl, Zeist

Coverfoto: Het beeld van Maria, Moeder der Smarten in de Mariakapel van de St. Andrieskerk in Doorn: een Piëta, Maria met haar overleden zoon op schoot. Foto: Els Schrijver.

RK FAMILIE BAND
Inspiratie en informatie van de R.-K. Parochie Heilige Familie Jezus, Maria en Jozef

GELOOFSGEMEENSCHAPPEN VAN DE R.-K. PAROCHIE HEILIGE FAMILIE JEZUS, MARIA EN JOZEF

Achterveld, **St. Jozef**
e-mail: achterveld@rk-familie.nl
tel.: 0342-451420

Barneveld, **Voorthuizen St. Catharina**
e-mail: barneveld.voorthuizen@rk-familie.nl

Doorn, **St. Martinuskerk**
e-mail: doorn@rk-familie.nl
tel.: 0343-412148

Driebergen-Rijsenburg, **St. Petrus' bandenkerk**
e-mail: driebergen@rk-familie.nl
tel.: 0343-514708

Ermelo, **De Goede Herder**
e-mail: ermelo@rk-familie.nl
tel.: 0341-553584

Harderwijk, **H. Catharina**
e-mail: harderwijk@rk-familie.nl
tel.: 0341-412410

Hoevelaken, **St. Paulus**
e-mail: hoevelaken@rk-familie.nl

Leersum, **St. Andrieskerk**
e-mail: leersum@rk-familie.nl
tel.: 0343-451331

Leusden, **St. Jozef**
e-mail: leusden@rk-familie.nl
tel.: 033-4941261

Maarn, **St. Theresiakerk**
e-mail: maarn@rk-familie.nl
tel.: 0343-441210 (antwoordapparaat)

Nijkerk, **St. Catharina**
e-mail: nijkerk@rk-familie.nl
tel.: 033-2451262

Putten, **H. Maria Zuivering**
e-mail: putten@rk-familie.nl

Woudenberg, **H. Catharinakerk**
e-mail: woudenberg@rk-familie.nl
tel.: 033-2862000 (antwoordapparaat)

Zeist, **St. Josephkerk**
e-mail: zeist@rk-familie.nl
tel.: 030-6922113

Foto's: kerkpagina.nl

Voor meer informatie van de locatie zie rk-familie.nl

Beste medeparochianen, lezers en andere belangstellenden,

Foto: Pixabay

In deze editie staan we stil bij degenen die overleden zijn. Op Allerheiligen, zondag 1 november, in het bijzonder hen die deel uitmaken van de grote gemeenschap der heiligen, een dag later, maandag 2 november, krijgt de nagedachtenis aan de gestorven voor velen een nog persoonlijker gezicht. Dan denken we aan allen die ons zijn ontvallen, lang of nog niet zo lang geleden, familie, vrienden, mede-parochianen. In zijn column denkt diaken Rini Bouwman na over de betekenis van Allerheiligen en Allerzielen. Parochiaan en vrijwillige voorganger Ank Bos uit Harderwijk vertelt in een interview met Els Schrijver over wat haar en de familie van een overledene raakt in het werk als uitvaart- en stervensbegeleider. In deze editie blikken we ook met een selectie van foto's terug op onze parochiedag in de St. Jozefkerk en op het honderdjarige bestaan van de St. Theresiakerk in Maarn. En we kijken alvast vooruit naar de Adventstijd, waarin de lezingen tijdens de vieringen overgaan van het A-jaar naar het B-jaar. Wat dat betekent vertelt prof. dr. Bart Koet.

Hij is ook bereid gevonden om voor iedereen in onze parochie een inspiratieavond over het Evangelie volgens Marcus te houden. Meld u aan, want het belooft een boeiende avond te worden.

De volgende editie gaat over Advent en Kerst. We wensen u hoe dan ook veel leesplezier.

De redactie van RK Familie Band

INHOUD:

FOTOPAGINA PAROCHIEDAG
Parochiedag in St. Jozefkerk Achterveld 4-5

FOTOPAGINA
Foto's 100 jaar St. Theresiakerk Maarn 6

JONGEREN
Najaarsbijeenkomsten jongerengroepen 7
Aanmelden Vormsel en Communie 8
Dag voor kinderen en ouders in Achterveld 8

KAPELLEN
Mariakapel Doorn 9

BESPIEGELINGEN
Allerzielen: afscheid nemen 10-11
Inspiratieavond over het B-jaar 12
Column Rini Bouwman: Dood en leven 13
Herdenking razzia in Putten 14

BEDEVAART
Terugblik bedevaart Praag-Duitsland 15

BESTUURSZAKEN
Van de bestuurstafel 16
Diakenwijding Michel de Rijk 16
Verzekering vrijwilligers 17

INTERVIEW
Pater Jan Holman 18-19

TWEET VAN DE PAUS 20

MUZIEK
Hoe ontstond koormuziek? 20

ACTIVITEITEN
Gezamenlijke parochieviering Zeist 21
Bisdomdag over missionaire parochie 21
Aankonding Generations 21

VIERINGENROOSTER
Oktober – November 22-23

KIDS PAGINA
Kids Kant 24

PAROCHIEDAG

in St. Jozefkerk Achterveld

Met het openingslied 'Vrede voor jou, hierheen gekomen' begon onze parochiedag zondag 4 oktober meteen feestelijk. De St. Jozefkerk in Achterveld was tot de laatste plaats gevuld. Het pastoraal team ging voor in de eucharistie. Onder leiding van dirigent Carla Schulte zong het projectkoor van onze parochie Heilige Familie. En iedereen die voor en achter de schermen aan deze dag had meegewerkt, zorgde ervoor dat alle aanwezigen konden genieten van een prachtige viering.

Tijdens de lunch deelden parochianen zelfgemaakte hapjes en stonden Achterveldse vrijwilligers klaar met broodjes en drank. Veel parochianen zongen 's middags enthousiast mee in het meezingkoor onder leiding van Vivente uit Achterveld, terwijl de kinderen konden knutselen. Ondertussen wisselden geloofsgemeenschappen bij de tafels in de ronde 'Franciscustent' uit over de manier waarop je concreet kan werken aan 'vrede', het thema van de dag.

Namens het pastoraal team en het parochiebestuur bedankt pastoor Thanh iedereen die heeft bijgedragen aan deze geslaagde parochiedag. Een bijzonder woord van dank gaat uit naar de vrijwilligers van de geloofsgemeenschap St. Jozef in Achterveld voor hun grote inzet. Fotograaf Vincent Maximus maakte op deze dag de foto's.

Als alles duister is,
ontsteek dan een lichtend vuur, dat
nooit meer dooft.
Een vuur dat nooit meer dooft.
Als alles duister is,
ontsteek dan een lichtend vuur, dat
nooit meer dooft.
Een vuur dat nooit meer dooft.

100 jaar

VIERING HONDERD JAAR ST. THERESIAKERK MAARN

Met Willem kardinaal Eijk

Eucharistieviering met in het midden kardinaal Eijk.

Het honderdjarig bestaan van de St. Theresiakerk in Maarn is zondag 27 september gevierd met een feestelijke mis, waarin Willem kardinaal Eijk voorging, samen met pastoor Thanh Ta als concelebrant en diaken Marcel Sarot als assistent. Na deze Pontificale Mis konden de aanwezigen een tentoonstelling bezoeken over de geschiedenis van de kerk.

Op de foto, van links naar rechts: burgemeester Magda Jansen-van Harten van Woudenberg, burgemeester Frits Naafs van de Utrechtse Heuvelrug, historica Annelies Wiersma-Traag, aartsbisschop Willem Kardinaal Eijk en pastoor Thanh van de parochie Heilige Familie.

Van links naar rechts: pastoor Thanh, Willem kardinaal Eijk en diaken Marcel Sarot (eucharistieviering).

In het midden: diaken Marcel Sarot, Willem kardinaal Eijk en pastoor Thanh.

Feestelijke bijeenkomst na de eucharistieviering in de St. Theresiakerk in Maarn. Foto's G.M. Engelaer.

Jongerengroep (archieffoto).

Najaarsbijeenkomsten jongeren

JONG! 12+

Hé! Ben jij 12 jaar of ouder?
Wil jij meer over het RK-geloof weten? Eens in de 6 weken komen jongeren bij elkaar, eten samen, leren elkaar kennen en verdiepen zich in het geloof. Iets voor jou? Meld je dan aan voor onze Jongerengroep!

Meer weten? Stuur dan een mail:
catecheet@rk-familie.nl

Of spreek ons aan:
Ivonne, Belén, Kunny en Margje
Parochie H.Familie, Jezus, Maria, Jozef

JMJ Youth Group

Hoi! Heb jij een idee over wat Jezus voor jou kan betekenen? Zou je meer willen weten over hoe de Heilige Geest in jouw leven werkzaam is?
De JMJ YOUTH GROEP komt eens in de 6 weken gezellig bij elkaar, dan we eten samen en gaan over dit soort onderwerpen met elkaar in gesprek.

Meer weten? Stuur dan een mail:
catecheet@rk-familie.nl

Of spreek ons aan:
Terry, Carina of Margje
Parochie H.Familie, Jezus, Maria, Jozef

De jongerengroepen van onze parochie komen dit jaar bij elkaar op de volgende data:

JONG! 12+

Vrijdag 6 november:	Bijeenkomst in Driebergen
Vrijdag 11 december:	Bowlen

De bijeenkomsten beginnen om 18.00 uur met eten. Vanaf 17.30 uur kun je inlopen en eventueel helpen bij het koken.

JMJ Youth Group (18-35 jaar)

Vrijdag 30 oktober:	Barneveld
Zaterdag 7 november:	Katholieke Jongerendag in Ede
Vrijdag 11 december:	Bowlen

De bijeenkomsten beginnen om 18.00 uur met eten. Vanaf 17.30 uur kun je inlopen en eventueel helpen bij het koken.

Viering Eerste Heilige Communie in Driebergen (archieffoto).

Vormselviering in Achterveld (archieffoto).

Aanmelding vormsel en eerste heilige communie

U bent van harte welkom om uw kinderen aan te melden voor de:

Eerste Heilige Communie 2027

Voor wie: basisschoolkinderen vanaf groep 4
Laatste mogelijkheid aanmelding: 30 november 2026
via Centraal Secretariaat parochie: secretariaat@rk-familie.nl
en/of het aanmeldformulier, te downloaden op de website:
www.rk-familie.nl onder 'Aan-bod -> Eerste Heilige Communie'

Noteer alvast in uw/je agenda: gezamenlijke informatiebijeenkomst voor kinderen en ouders tijdens gezinszondag zondag 10 januari om 11.00 uur te Leusden (inclusief lunch).

Bij voldoende aanmeldingen, worden drie Eerste Heilige Communie vieringen gehouden in Achterveld (Regio Midden), Putten (regio Noord) en Zeist (Regio Zuid).

Heilig Vormsel 2027

Voor wie: basisschoolkinderen vanaf groep 8 of hoger.
Laatste mogelijkheid aanmelding: 30 november 2026.
via Centraal Secretariaat parochie: secretariaat@rk-familie.nl
en/of het aanmeldformulier, te downloaden op de website:
www.rk-familie.nl onder 'Aan-bod -> Vormsel'

Noteer alvast in uw agenda: gezamenlijke informatiebijeenkomst voor kinderen en ouders tijdens gezinszondag zondag 7 februari om 11.00 uur te Leusden (inclusief lunch).

We hopen op vele aanmeldingen.

Pastoraal team

SAMEN OPTREKKEN ALS HEILIGE FAMILIE

Dag voor kinderen en ouders in Achterveld

In de Sint Jozefkerk in Achterveld wordt zondag 15 november 2026 om 9.30 uur een dag voor kinderen, jongeren en ouders gehouden. Het wordt een dag van ontmoeting, geloof, plezier en verbinding. De dag begint 's ochtends met een feestelijke eucharistieviering. Aansluitend drinken de deelnemers aan de dag samen koffie en thee en is er ruimte om elkaar te ontmoeten, waarna om 11.15 uur de verschillende programma's voor kinderen én ouders beginnen.

Vreugde, vriendschap en verbondenheid

De dag wordt gehouden door leden van onze parochie vanuit de KOEMI CLUB, een katholieke organisatie die kinderen, jongeren en volwassen bij het geloof wil betrekken. Parochianen uit onze parochie begeleiden deze dag. Ben jij tussen de 4 en 16 jaar oud? Wil je vrienden maken en samen avonturen beleven? Zou je Jezus beter willen leren kennen? Dan ben je van harte welkom bij de KOEMI CLUB in Achterveld. Tijdens de KOEMI CLUB zingen we, dansen we, doen we spelletjes, kijken we sketches en maken we vooral veel plezier met elkaar. Op een speelse en eigentijdse manier ontdekken kinderen en jongeren dat geloof ook vreugde, vriendschap en verbondenheid betekent.

Programma voor ouders

Terwijl de kinderen deelnemen aan de KOEMI CLUB is er voor ouders een apart programma: Sycamore, waarbij ze in een ontspannen en eigentijdse sfeer samen het katholieke geloof ontdekken. De ouders bekijken inspirerende filmpjes, we nodigen gastsprekers uit en gaan in gesprek over thema's die leven onder ouders en gezinnen. Bij mooi weer zullen we ook buitenactiviteiten organiseren. We willen creatief omgaan met ons aanbod, maar bovenal willen we bouwen aan echte ontmoeting en verbinding. Samen optrekken als de Heilige Familie — dat is waar deze dagen om draaien. Samen groeien als parochie Van 13.15 tot 14.15 uur sluiten we de dag gezamenlijk af met een lunch.

Wij hebben er enorm veel zin in en hopen vele gezinnen te mogen ontmoeten.

Marian van der Laan, catecheet

MARIABEELD ST. MARTINUSKERK IN DOORN

MARIA, MOEDER DER SMARTEN

Zondag 23 augustus bracht ik een bezoek aan de St. Martinuskerk in Doorn.

Toon van der Linden kon mij het nodige vertellen over het Mariabeeld. Ik kreeg van hem een documentatiemap waarin, naast de informatie over de Mariakapel, allerlei wetenswaardigheden over de geschiedenis van deze kerk. Erg leuk en interessant.

Volksdevotie

De locatie in Doorn, is in het bezit van een beeld uit de vijftiende eeuw.
Het is een Piëta, Maria met haar overleden zoon op schoot. De naam van het beeld is: Maria, Moeder der Smarten.
Je kunt nog goed zien dat het houten beeld in de kleuren rood en groen is gepolychromeerd.

Het beeldje is 43 centimeter hoog en komt vermoedelijk uit het gebied van de Nederrijn. De inspiratie voor dit beeld is om het heilige in de vertrouwde omgeving van het alledaagse te plaatsen, ook wel volksdevotie genoemd.

Dit beeld is gerestaureerd in 1994.
De Piëta is ooit geschonken door de familie Versteegh.

Koffie en kaarsje

Voor de viering, maar vooral na de viering, werden veel kaarsen aangestoken. Bijzonder was ook dat de koffie achter in de kerk geschonken werd, naast de Mariakapel. Dat maakte de drempel om een kaarsje aan te steken heel klein.

Men kan de Mariakapel bezoeken zondag tijdens de viering en op maandagmorgen en vanaf 1 oktober ook donderdagmiddag van 14.00 – 16.00 uur.
Dorpsstraat 15 Doorn.

Els Schrijver, redactie

‘AFSCHEID NEMEN IS EEN VORM VAN LIEFDE’

Allerzielen

‘Door onze dierbare overledenen in het licht te zetten en hun namen te blijven noemen, blijven zij dicht bij ons’

En dat is de inzet wanneer wij Allerzielen vieren. Steeds meer mensen zoeken een moment om hun geliefden te herdenken. Naast de traditie in de katholieke kerk op 2 november zijn er steeds meer kerken die aandacht hebben om hun dierbaren te herdenken.

Ook zie je steeds meer tv-programma’s die aandacht besteden aan overledenen.

Op maandagavond 2 november komen in bijna alle locaties gelovigen, maar ook niet gelovigen, samen om te herdenken. Ook in Harderwijk.

Ik ben in gesprek gegaan met Ank Bos, ritueelbegeleider en uitvaartvoorganger in Harderwijk.

Toen Ank 17 jaar en 9 maanden was, mocht zij aan de opleiding Verpleegkunde A beginnen. Vanaf het begin van haar opleiding voelde Ank zich betrokken bij mensen in de laatste fase van hun leven. Die betrokkenheid bleef haar gedurende haar studie en haar verdere werkzame leven bezighouden.

Wat spreekt je zo aan rondom deze levensfase?
“Ik vond het nooit eng om bij mensen te zijn die in de laatste fase van hun leven waren. Maar ook het begin van leven trok

mij. Ik heb ook gewerkt als Kraamverpleegkundige in het ziekenhuis. Leven en dood horen voor mij bij het leven.

Toen mijn vader overleed, in 1994, had ik een brief geschreven om voor te lezen tijdens de uitvaartplechtigheid. Maar daar was geen ruimte voor. De uitvaart had een bepaald stramien en daar paste toentertijd geen persoonlijke noot in. Ik vond dat heel verdrietig; niet meer horen wie mijn vader was, niet meer zijn naam noemen. Dat deed mij pijn, ik wilde daar iets mee."

Je was verpleegkundige en je bent overgestapt naar de wereld van uitvaart- en stervensbegeleider. Waarom die overstap?
"Eigenlijk ligt de basis van mijn rol als uitvaartvoorganger en ritueelbegeleider al bij het overlijden van mijn vader, dat zo weinig persoonlijk was.

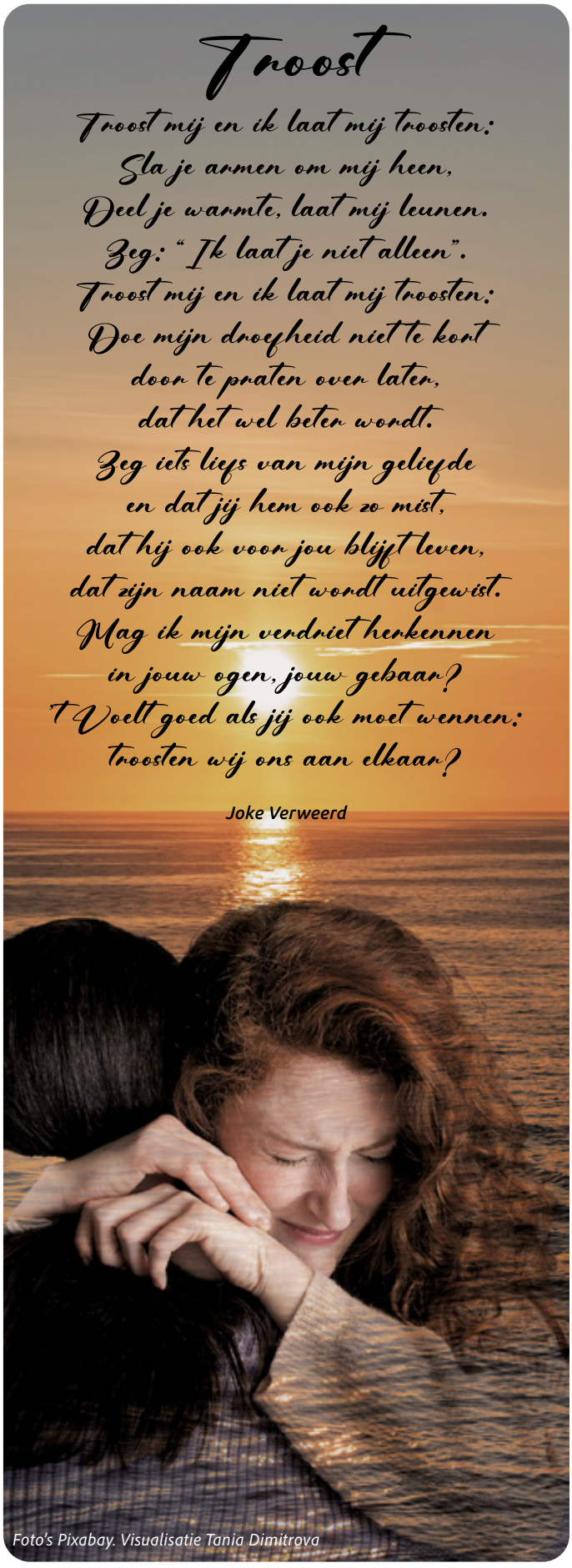
Ik vroeg mij af, wanneer iemand aan het einde van zijn of haar leven is: wat heeft men dan nodig? Iemand aan wie je je in die kwetsbare periode kunt toevertrouwen, die iets uit het leven van jouw dierbare kan vertellen? Die verdriet en vreugde, geloof en ongeloof woorden kan geven?

Ik vind het fijn om mensen te begeleiden bij hun sterven, het is heel bijzonder om met mensen op weg te gaan in die fase van hun leven. Te praten over geloof, hoop en de zin van het leven als je weet dat je bijna gaat sterven. Gesprekken te voeren met de stervende en zijn of haar naaste. Samen het afscheid voorbereiden, of men nu gelovig is of niet. Afscheid nemen is een vorm van liefde, mensen om je heen ervaren die van je houden. Het geeft het afscheid betekenis en biedt troost."

Hoe ben je gegroeid in deze rol? Naast verdriet moet er ook van alles geregeld worden. Verschillende emoties liggen bij een uitvaart toch dicht bij elkaar.
"Ik lijk op mijn moeder, zij was een sterke vrouw, en net als zij kan ik de gevoelens goed scheiden. Ik leef oprecht mee, maar het verdriet van een ander laat ik ook bij de ander. Daarnaast ben ik ervan overtuigd dat je kracht krijgt om dit mooie werk te doen, om de verhalen die mensen vertellen te kunnen delen op hun afscheid. Ik vertrouw erop dat ik de juiste woorden weet te gebruiken. Woorden om de overledene recht te doen, want iedereen is enig en uniek, en de nabestaanden troost en kracht te geven om verder te gaan zonder hun geliefde."

Wat betekent Allerzielen voor jou?
"Allerzielen is voor mij een van de belangrijkste vieringen. Ik denk aan mensen uit mijn naaste omgeving die ik moet missen, ik denk ook aan de mensen die ik een waardevol afscheid heb kunnen bieden. Meestal wordt de Allerzielenviering heel druk bezocht. Je voelt een sfeer van verdriet, maar tegelijkertijd ook van troost en verbondenheid, en dat is levengevend en inspirerend. En wat ook speelt, door samen te herdenken steun je elkaar en dat is essentieel in het rouwproces".

Els Schrijver, redactie

Foto's Pixabay. Visualisatie Tania Dimitrova

UITGEDAAGD WORDEN OM LEERLING TE ZIJN

Inspiratieavond over het B-jaar door Bart Koet in De Kom in Leusden

Met Advent gaat het A-jaar over in het B-jaar. Bij de evangelielezingen tijdens de vieringen zal de nadruk dan verschuiven van de evangelist Matteüs naar de evangelist Marcus. In dit artikel gaat prof. dr. Bart Koet in op wat het Marcus-evangelie kenmerkt.

Bart Koet. Foto Tilburg University

Donderdag 26 november om 19.45 uur houdt hij een inleiding voor pastores en andere voorgangers, lectoren en belangstellenden over het nieuwe leesrooster dat met ingang van Advent ingaat: het B-jaar. Bart Koet, emeritus hoogleraar Nieuw Testament en vroegchristelijke teksten Universiteit Tilburg, zal tijdens deze inspiratieavond vertellen welke accenten Marcus legt.

De bijeenkomst vindt plaats in gebouw De Kom, naast de St. Jozefkerk aan de Hamersveldseweg 51 in Leusden.

Dromen en visioenen

Meestal wordt het evangelie van Marcus als het oudste evangelie beschouwd. Er zijn verschillende argumenten voor die opvatting. In deze tekst wil ik slechts enkele noemen, en wel omdat ze ons kunnen helpen het evangelie van Marcus beter te begrijpen.

Het Grieks van Marcus is veel minder elitair dan dat van bijvoorbeeld Lucas, de schrijver van zowel het naar hem genoemde evangelie als de Handelingen van de apostelen. Bij de evangeliën is het van belang dat zij laten zien dat de figuur van Jezus en zijn boodschap geworteld zijn in de dromen en visioenen van wat later het Oude Testament is gaan heten: verhalen over bevrijding uit slavernij en over de zoektocht naar een plaats waar vrede en gerechtigheid heersen.

Levendig en pakkend

Als Marcus verwijst naar Bijbelse teksten die daarover gaan, doet hij dat geregeld in grote lijnen. Soms brengt hij teksten uit het Oude Testament zelfs zo vrij met elkaar in verband dat het voor lezers van nu wat merkwaardig kan overkomen. Ook zijn taalgebruik is eenvoudig en direct. Zijn zinnen zijn vaak kort en hij verbindt ze voortdurend met het Griekse woord voor 'en'. Dat geeft zijn verhaal een hoog tempo. Een karakteristiek woord is het Griekse woord voor 'terstond' of 'onmiddellijk', dat Marcus zeer vaak gebruikt. Ook beschrijft hij gebeurtenissen uit het verleden geregeld in de tegenwoordige tijd. Daardoor krijgen de scènes iets levendigs en onmiddellijks. Dit wijst erop dat Marcus een tekst is die bij het ontstaan een levendige en pakkende vertelstijl had.

Nieuwe werkelijkheid

In Nederlandse vertalingen gaat een deel van dat effect vaak verloren. Een ander voorbeeld is dat vertalingen soms twee zinsdelen die in het Grieks niet gelijkwaardig zijn, als twee gelijkwaardige handelingen weergeven. Een mooi voorbeeld vinden we in Marcus 2 vers 14, bij de roeping van Levi. Veel vertalingen maken van het laatste gedeelte van dat vers ongeveer: 'Hij stond op en volgde Hem.' Maar grammaticaal staat er: 'opgestaan zijnde, volgde hij hem.' Wie de nauwe relatie tussen beide handelingen wil laten horen, kan vertalen: 'Door op te staan volgde hij hem'.

Dat klinkt misschien voor de gemiddelde toehoorder technisch, maar het is theologisch van belang. We zien hier dat de relatie tussen Jezus en iemand uit zijn publiek werkelijk een actie-en-reactierelatie is. Jezus roept, maar de tollenaar staat op. Dat 'opstaan' is bovendien een woord dat aan verrijzenis doet denken: opstaan uit een oude, negatieve situatie en binnentreden in een nieuwe werkelijkheid. De tollenaar, een man die zijn eigen volk uitbuitte, wordt een leerling van Jezus, de leraar die gerechtigheid verkondigt.

Leerling

Wat betekent dit voor het samen lezen van het Evangelie van Marcus in het kerkelijk jaar? Wanneer voorgangers en luisteraars niet alleen letten op wat Jezus doet, maar ook op wat zijn woorden en daden met de mensen om hem heen doen, wordt een nieuw licht geworpen op de dynamiek van Marcus.

Een van de belangrijkste titels in het Nieuwe Testament voor Jezus' volgelingen is niet zoiets als gelovigen: het is het woord 'leerling'. En ook al heeft niet iedereen positieve herinneringen aan het leerling zijn op school, toch willen we allemaal steeds opnieuw wel vooruit door iets te leren.

Het evangelie is niet alleen een goede boodschap over Jezus. Maar vertelt ons ook hoe wij van de verhalen over hem kunnen leren over vrede en gerechtigheid en dus zo hoe wij leerling van Jezus kunnen worden – en hoe wij dat kunnen blijven.

Prof. dr. Bart J. Koet, hoogleraar Nieuw Testament en vroegchristelijke teksten Universiteit Tilburg

Inspiratieavond over het B-Jaar, Evangelie van Marcus door Prof. dr. Bart Koet

Donderdag 26 november 19.45 uur
De Kom Hamersveldseweg 51 Leusden
Aanmelden graag uiterlijk vrijdag 20 november bij het parochiesecretariaat, secretariaat@rk-familie.nl
(graag met vermelding van uw naam en het aantal personen).
Graag een Bijbel meenemen.

Dood en leven

Diaken Rini Bouwman. Foto: Simone de Vette

Als ik dit stukje schrijf, eind september, is het een zomerse dag. De zon schijnt volop en in de loop van de dag wordt het ruim boven de twintig graden Celsius. Maar als je goed kijkt, zie je dat de zomer voorbij is. De bladeren beginnen te verkleuren en van de bomen te vallen. Het wordt later licht en 's avonds eerder donker. De herfst meldt zich.

Seizoenen

Het is de onveranderlijke loop van de seizoenen. Na het nieuwe leven in de lente en de bloei in de zomer volgt de herfst het afsterven van eens nieuw leven en uiteindelijk volgt de winter met de natuur, die rust en zich klaarmaakt voor het nieuwe leven.

Vaak wordt de levensgang van mensen ook beschreven met de wisseling van de seizoenen. De lente staat voor de jeugd van mensen. De zomer voor volwassen mensen in de bloei van hun leven. En als mensen wat ouder worden, zeggen we dat ze in de herfst van hun leven zijn.

Ouderen ervaren dat ze niet alles meer kunnen. Ze beseffen, denk ik, meer en meer de vergankelijkheid van het leven en het komende einde. In mijn pastorale werk hoor ik dat van veel ouderen en ik begin mezelf dat ook meer en meer te realiseren, nu ik zelf ouder word.

In de herfst vieren we ook het feest van Allerzielen. We gedenken dan degenen, die van ons heen zijn gegaan, met name degenen die het afgelopen jaar gestorven zijn. Wat mij opvalt, is dat de kerkdiensten op Allerzielen elke jaar beter bezocht gaan worden.

Blijkbaar is het gedenken van onze gestorvenen iets wat weer meer mensen aanspreekt. In de viering worden de namen van de geliefde gestorvenen genoemd. Ik vind dat altijd indrukwekkend. En ik moet dan altijd denken aan een tekst van de zanger Bram Vermeulen. Hij zingt: Dood ben ik pas als jij mij bent vergeten.

Eens gegeven

Tegelijkertijd mogen wij als gelovige mensen erop vertrouwen dat de dood niet het laatste woord heeft. Wij mogen erop vertrouwen dat wij na onze dood worden opgenomen bij onze Heer.

Dat geloof vertolkte een Nederlandse dichter, die op zijn grafsteen liet zetten: "Ik geloof in het eeuwige leven, want eens gegeven blijft gegeven." Het lijkt een wat simpele tekst, maar in die tekst schuilt een diep geloof.

Als wij geloven dat God ons het leven geschonken heeft, als ons leven het werk van zijn handen is, dan mogen we er ook op vertrouwen dat Hij ons vasthoudt over onze dood heen.
En dat wij overgaan naar een nieuw leven. Hoe dat zal zijn, dat weten we niet. Wat we wel mogen geloven, is dat God nooit zal laten varen het werk van zijn handen. Onze God is immers een genadige God, die rijk is aan liefde en trouw.

Diaken Rini Bouwman

Gebed

Nu het herfst wordt,
en het licht verzwakt,
bidden wij,
dat wij warmte geven en ontvangen
en dat ons nooit mag ontbreken
het licht van vriendschap en liefde
waarin we elkaar herkennen.

Nu de avonden langer worden,
bidden wij
dat wij de tijd gebruiken
om tot onszelf te komen,
anderen te ontmoeten
en te naderen tot God.

Nu het jaar naar de winter keert,
bidden wij om dankbaarheid
voor alle vruchten van onze herfst
en dat wij afscheid leren nemen.

God,
tussen licht en donker
verloopt ons leven.
Neem ons op in uw stilte
en verblijd ons
met uw vriendelijk licht,
Jezus, onze Heer.

(Frans Cromphout)

Foto Pixabay

De Hervormde Kerk in Putten.

Gedenksteen bij de Hervormde Kerk vanwaar de mannen zijn weggevoerd.

Het vrouwtje van Putten.

Naast 2 november een herdenking op 2 oktober

Het verhaal van de razzia in Putten

In de nacht van 30 september op 1 oktober 1944 beschoot een verzetsgroep vanuit een hinderlaag bij het kasteel Oldenaller in de gemeente Putten een personenauto van de Duitse Weermacht. In de auto zaten twee officieren en twee korporaals. Er ontstond een vuurgevecht. De twee korporaals ontsnapten. Eén van de officieren vluchtte (zwaargewond) naar een boerderij in de omgeving. Daar is hij verzorgd door de bewoner, ondanks dat hij 'de vijand' was. Hij is echter toch overleden.

Wraak

Op 1 en 2 oktober 1944 namen de Duitsers bloedig wraak op de Puttense gemeenschap. Op last van generaal Friedrich Christiansen werd Putten enkele uren na de aanslag door Duitse troepen omsingeld. Vrouwen en kinderen werden naar de kerk gedreven. En de mannen werden afzonderlijk opgesloten in een school en een eierenhal.

Er heerste ongeloof in het dorp, want het nieuws van de aanslag was nog niet helemaal doorgedrongen. Daarbij kwam dat de Puttenaren onschuldig waren aan deze aanslag en velen ervan uitgingen dat het niet zo'n vaart zou lopen.

Sommigen begrepen het gevaar wel en probeerden te ontsnappen of zich te verstoppen. Wie werd gesnapt, werd neergeschoten. De vrouwen en kinderen werden een dag later vrijgelaten en de mannen werden verzameld in de Grote Kerk in Putten. De vrouwen werd opgedragen hun mannen eten en drinken te brengen.

Concentratiekampen

De volgende dag zijn alle 659 gevangengenomen mannen tussen 15 en 50 jaar weggevoerd. Zij gingen naar het concentratiekamp te Amersfoort en daarna naar kampen in onder andere Neugengamme en Ladelund.

Vrouwen en kinderen werden het dorp uitgedreven, waarna ruim honderd woningen in brand werden gestoken.
Het drama was onvoorstelbaar en de razzia sloeg diepe wonden in de Puttense samenleving. De vrouwen moesten zich zien te redden, hun huizen moesten weer opgebouwd worden en het verdriet en de onzekerheid over het lot van de mannen was groot.

Contact

De angst was terecht, want na de oorlog kwamen slechts 48 mannen terug, van wie nog vijf kort na terugkomst zijn overleden.

Hoe is het mogelijk dat de Puttenaren, met name de achtergebleven vrouwen, de kracht vonden om door te gaan en weer een leven op te bouwen? Velen vonden kracht in hun geloof. Daarbij hielp het ook dat bijvoorbeeld in Ladelund, waar veel Puttenaren omkwamen, een dominee was, te weten dominee Joseph Mayer, die zich als een ware pastor had opgesteld richting gevangenen en overledenen. Hij had honderd mannen uit Putten begraven op het kerkhof achter zijn kerk. Al in de jaren vijftig brachten Puttenaren een bezoek aan het dorp in Noord-Duitsland, aan de pastoor en de bewoners van het dorp. Dit contact tussen Putten en Ladelund is tot op de dag van vandaag gebleven.

Doordat de nabestaanden de grootmoedigheid hebben opgebracht om al zo direct ná de oorlog naar Ladelund toe te gaan om te zien waar hun geliefden gestorven waren en er te spreken met de dorpsbewoners, kon een proces van verwerking op gang komen. Dat Puttenaren dit hebben gekund, terwijl de rest van Nederland daar decennia later nog steeds niet aan toe was, is groots en bijna niet in te denken. Het geloof aan beide kanten speelde hier zeker ook een grote, goede rol.

Herdenking

Tot op de dag van vandaag wordt de razzia van oktober 1944 herdacht bij het monument van Het vrouwtje van Putten. Daar worden de namen gekoesterd van hen die omkwamen bij de razzia.

Hun namen staan op gedenkplaten in de gedachtenisruimte en worden ook tot uitdrukking gebracht door middel van de vakjes van de herdenkingstuin die zich bij het monument bevindt.
Voor Putten is naast 2 november 2 oktober de dag waarin doden herdacht worden.

De bedevaartsgroep

DANKBAAR TERUGBLIKKEN OP EEN INSPIRERENDE BEDEVAART

Pelgrimsgevoel onderweg naar Praag

Met een hart vol mooie herinneringen en diepe indrukken zijn wij veilig teruggekeerd op de plek waar onze reis begon: in Hoevelaken. De cirkel is daarmee rond. Terwijl we begonnen als een groep van 31 pelgrims uit veertien verschillende gemeenschappen van onze parochie de Heilige Familie, en een paar daarbuiten, keerden wij terug als één hechte familie.

Het was een intensieve en dynamische reis. Omdat we bijna elke dag doorreisden naar een volgende bijzondere plaats, leefden we letterlijk 'uit de koffer'. Dat vroeg om de nodige flexibiliteit, maar het versterkte ook het echte pelgrimsgevoel van samen onderweg zijn. Pas in de gouden stad Praag vonden we voor drie dagen een vast ankerpunt, wat ons de tijd gaf om te onthaasten en de stad in al haar facetten in ons op te nemen.

Wandeltocht tijdens de bedevaart.
Foto: Henri Schouten

Onze route was een schitterende aaneenschakeling van cultuur, natuur en spiritualiteit. Symbolisch startten we te voet vanaf het Drielandenpunt in Vaals richting de indrukwekkende Dom van Aken. De rust bij het prachtige meer van de Abdij Maria Laach en de mooie viering deden ons goed. De heropende pracht van Klooster Michaelsberg in Bamberg bood ons een moment van diepe verwondering. In Praag vormde de wandeling over de Karelsbrug, tussen de heiligenbeelden, een absoluut hoogtepunt, net als het bezoek aan Richard Wagner in het Festspielhaus.

Woord van dank, speciaal aan Fred

Langs deze weg wil ik allereerst onze meereizende pastor Fred Kok hartelijk danken voor de bezielende reiszegen bij ons vertrek uit Hoevelaken, de spirituele begeleiding en de mooie inspirerende vieringen onderweg. Deze rustpunten waren van diepe betekenis en ze waren nodig voor deze toch wel erg drukke reis.

Een woord van dank gaat ook uit naar alle pelgrims: dankzij jullie enorme aanpassingsvermogen bij het dagelijkse reizen, de onderlinge hulpvaardigheid en de mooie gesprekken is deze bedevaart een onvergetelijk succes geworden.

Tot slot danken wij alle parochianen in de veertien gemeenschappen en daarbuiten die in gedachten en gebed met ons zijn meegegaan. De bestemmingen waren prachtig, maar de onderlinge verbondenheid is het mooiste geschenk dat we hebben mee teruggenomen naar Hoevelaken.

Op bedevaart in Praag

Om samen na te genieten, herinneringen op te halen en foto's te delen, komen we als pelgrimsgroep weer bij elkaar.
Op zaterdag 7 november vindt onze reünie plaats. De deelnemers ontvangen hier nog nader bericht over. Voor nu, graag tot dan en ook de hartelijke groetjes van Fred en Mirjam.

Willie van Kooij

AGENDA

Reunie pelgrimsgroep Duitsland-Praag
Zaterdag 7 november

VAN DE BESTUURSTAFEL

Informatie van het bestuur naar aanleiding van de vergaderingen op 2 september 2026

Voorjaarsbijeenkomst dit voorjaar.

1. **Organisatieontwikkeling en afronding fusie**
   Het parochiebestuur wil meer op hoofdlijnen gaan sturen en minder uitvoerend zijn. Het bestuur stelt kaders, bewaakt de richting en faciliteert de uitvoering.

2. **Profielschetsen, rollen en bestuurscultuur**
   Er zijn concept-profielschetsen gemaakt voor toekomstige bestuursleden. Er wordt nagedacht over dubbelrollen, bijvoorbeeld een combinatie van een bestuursfunctie en een rol in een locatieraad. Dit vraagt een bewuste afweging vanuit een bestuurlijke zuiverheid en belangenverstrengeling.

3. **In ontwikkeling en concept is ambtelijke ondersteuning, processen en informatiebeheer.**
   Er is veel kennis bij een beperkt aantal personen. Dat is kwetsbaar. Daarom is er brede steun voor het benoemen van een ambtelijk secretaris die het bestuur en de organisatie zal versterken en de continuïteit zal borgen. Er komt één centraal, digitaal systeem voor documenten en informatie.
   Er komt een duidelijker verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen bestuur en locaties. Locaties krijgen het mandaat voor lokale, uitvoerende zaken, terwijl het bestuur verantwoordelijk blijft voor grote investeringen, vastgoed, financiële kaders en strategische keuzes.

4. **Vervolgproces en bestuurlijke continuïteit**
   Implementatie van bovenstaande zaken vindt gefaseerd plaats. In verband met de komende vacatures in het bestuur krijgt bestuurlijke continuïteit prioriteit.

5. **De verhuur van de pastorie in Maarn wordt onderzocht.** De verhuurperiode zal voor vooralsnog voor drie jaar zijn.

6. **Ter uitvoering van het eerder genomen parochiebesluit zal het parochiebestuur de verkoopovereenkomst van percelen grond in oktober ondertekenen.**
   Koper is Latei Grond B.V. en op de percelen zal de volgende fase van het plan Mastenbroek worden gerealiseerd. De overeenkomst behoeft nog wel de goedkeuring van het bisdom en het Vaticaan.

7. **Verzekering vrijwilligers**. Hierover zal een aparte tekst voor het parochieblad worden opgesteld.

8. **Najaarsbijeenkomst 17 november 2026 voor het bestuur, de locatieraden en pastoraatsgroepen.** Over de inhoudelijke invulling is gesproken.

‘BIJ JULLIE VOELDE IK MIJ ZEER WELKOM’

Uitnodiging Diakenwijding Michel de Rijk

Het is alweer een paar maanden geleden dat ik stage heb mogen lopen in de parochie Heilige Familie, Jezus Maria en Jozef. Vorig jaar september begon mijn stage onder leiding van Rini Bouwman. In juni heb ik de stage afgerond en heb ik mijn getuigschrift van de diakenopleiding bij het Ariëns-instituut mogen ontvangen.

Ik ben zeer dankbaar dat ik velen van u heb mogen ontmoeten, dat ik mee voor mocht gaan in de vieringen. Ook was ik verheugd dat ik aanwezig mocht zijn bij de voorbereidingen van kinderen en volwassenen op weg naar hun Doopsel, Eerste Heilige Communie en Vormsel. Ik heb hier heel veel van mogen leren. De ontmoeting met u allen heb ik ervaren als een warme deken, ik voelde mij zeer welkom.

Momenteel ben ik bezig mij voor te bereiden op de aanstaande wijding, waar ik u allen voor wil uitnodigen.

Op zaterdag 21 november om 10.30 uur zal ik door monseigneur H. Woorts worden gewijd tot permanent diaken van het Aartsbisdom Utrecht. Onze pastoor Thanh Ta zal er een van de concelebranten zijn en onze diaken Rini Bouwman assistent. De plechtigheid zal plaatsvinden in de Kathedrale Kerk van Sint Catharina, Lange Nieuwstraat 36 in Utrecht.

U bent van harte welkom om deze plechtigheid bij te wonen. Na afloop is er gelegenheid om elkaar te ontmoeten in het Bonifatiushuis achter de Sint Catharinakathedraal.

Michel de Rijk

Michel de Rijk (rechts) in actie bij de intrede van nieuwe katholieken in de St. Jozefkerk in Leusden. Hij wordt na zijn stage in onze parochie tot diaken gewijd.

AGENDA

Diakenwijding Michel de Rijk

Zaterdag 21 november 10.30 uur Sint Catharinakathedraal Lange Nieuwstraat 36 in Utrecht

Verzekeringen vrijwilligers

Naar aanleiding van vragen van sommige vrijwilligers hebben wij de van toepassing zijnde verzekeringen op een rijtje gezet. Voor vrijwilligers zijn de volgende verzekeringen van toepassing:

De verzekeringen zoals staan vermeld in de financiële regelingen van het Bisdom Utrecht.

De daar genoemde collectieve verzekeringen betreffen:

- een aansprakelijkheidsverzekering, welke geldt als de vrijwilliger aansprakelijk wordt gesteld door iemand voor een handeling die is verricht in opdracht van de parochie, deze staat los van de eigen WA-verzekering van de vrijwilliger.

- een ongevallenverzekering, voor het geval de vrijwilliger overlijdt of een ongeval krijgt tijdens het uitvoeren van een opdracht van de parochie.

Verzekerd zijn alle vrijwilligers die een opdracht van de parochie uitvoeren.

Maar: vrijwilligers die de leeftijd van 85 jaar hebben bereikt vallen niet meer onder deze verzekering.

Dekking: voor de verzekerden geldt bovenstaande dekking tijdens het verrichten van werkzaamheden in opdracht van of ten behoeve van de parochie, maar ook tijdens de heen- en terugreis tussen de werkzaamheden en thuis.

Vrijwilligersverzekering plaatselijke burgerlijke gemeente
De burgerlijke gemeente waarbinnen een parochielocatie is gevestigd heeft ook een “paraplu-verzekering” voor alle vrijwilligers die werkzaam zijn in die burgerlijke gemeente. Daarvoor wordt verwezen naar de websites van de betreffende gemeenten. Let op: deze verzekering komt alleen aan de orde als er geen andere verzekeringen uitbetalen.

Conclusie en advies

De collectieve verzekeringen van het bisdom zijn alleen van toepassing bij het uitvoeren van een taak in opdracht of ten behoeve van de parochie. Deelname aan een activiteit als parochiaan valt dus niet onder deze verzekeringen. Daardoor zijn deze verzekeringen niet altijd van toepassing (er zal altijd discussie kunnen zijn of er al dan niet in opdracht is gehandeld). Vrijwilligerswerk verrichten is dan ook risico’s aanvaarden.

Vaak is de opdracht

niet duidelijk gegeven en verricht de vrijwilliger zijn werk vol goede moed maar in principe op eigen risico. Bovendien geldt een leeftijdsgrens van 85 jaar. Dat betekent dat de vrijwilliger bij het verrichten van het vrijwilligerswerk in eerste instantie zelf verantwoordelijk is en de risico’s aanvaardt. Zeker omdat verzekeringsmaatschappijen vaak zullen proberen onder hun verplichtingen uit te komen, omdat de situaties waarin het vrijwilligerswerk is verricht vaak diffuus is wat betreft de opdrachtgeving.

Dit geldt ook indien men gaat reizen, al of niet naar het buitenland en al of niet ten behoeve van de parochie. Het lijkt onder de dekking te vallen, maar ook daar kan een verzekeringsmaatschappij zijn verplichtingen niet zomaar erkennen, omdat een duidelijke opdracht (niet schriftelijk bijvoorbeeld) ontbreekt. Daarom is het advies: sluit altijd zelf privé een passende reisverzekering af, waarbij door de betrokkene zelf de dekking wordt bepaald. Check daarbij ook de dekking van de ziektekostenverzekering die men zelf heeft. Welke kosten, ook in het buitenland, worden wel of niet verzekerd. Wat de wettelijke aansprakelijkheid betreft is iedere Nederlander verplicht een WA-verzekering af te sluiten, dus ook daar is sprake van een privé-verzekering van de betrokkene.

Indien u de totale regeling wilt bekijken verwijzen wij naar de website van het Aartsbisdom Utrecht. Zoek op Financiële regelingen aartsbisdom Utrecht.

Foto Magnific.com

Bij katholieken heeft de Bijbel weer de plaats gekregen die hem toekomt'

Pater Jan Holman

De in Driebergen woonachtige 93-jarige pater Jan Holman maakt zich zorgen om de klimaatverandering, maar is hoopvol over de kerk en de oecumene.

"Jij, met je zwakke gezondheid, hebt ze allemaal overleefd", zeggen zijn vier oud-studiegenoten die nog in leven zijn weleens. De 93-jarige pater Jan Holman bezoekt nog maandelijks 'De Antiekbeurs' in Soest: een gezelschap van emeriti pastores die naar aanleiding van een artikel met elkaar in gesprek gaan over een theologisch onderwerp. "Dat zijn nuttige gesprekken", zegt hij. Hij wordt gehaald en gebracht. Voor zijn ruim honderd lezers schrijft hij iedere week de 'Bouwstenen', waarin hij uitleg geeft over de Bijbel. En hij werkt actief zijn eigen dagboek bij.

Waterscheiding

In deze tijd is hij "zeer bezorgd" over de klimaatverandering, maar tegelijkertijd ziet hij goede ontwikkelingen. Onder christenen, merkt hij op, is "steeds meer openheid naar eenheid." De vijandelijkheden van vroeger verdwijnen en een verlangen naar kerkelijke eenheid, naar oecumene, neemt toe, ook tussen protestanten en katholieken. Die ontwikkelingen vloeien volgens pastor Holman nog altijd voort uit het Tweede Vaticaans Concilie (1962- 1965), dat hij "een waterscheiding" noemt.

"We verwachtten er vóór die tijd niets van, maar het Concilie blijkt een verandering teweeg te hebben gebracht die nog steeds niet tot volle uitwerking is gekomen. In 1965 is bijvoorbeeld een document over de Heilige Schrift geschreven dat zo vooruitstrevend is dat Nederland er nog niet aan toe is."

Pastor Holman: "Ik zie weldegelijk een overgang van een statische naar een dynamische kerk. Een kerk waarbinnen Azië en Afrika veel mondiger zijn geworden en waarin het sinds de verkiezing van de Poolse paus niet meer vanzelfsprekend is dat de volgende paus een Italiaanse paus zal zijn. Wat voor die tijd wel het geval was."

Congregatie

Hij is geboren in Teteringen, gemeente Breda, in een gezin met nog drie broers, van wie hij de jongste was en de enige is die nog leeft. In het dorp namen de theologiestudenten van het missiehuis Teteringen het organiseren van jeugdbijeenkomsten op zich, nadat de Duitse bezetter in de jaren van Tweede Wereldoorlog alle katholieke jeugdverenigingen had verboden. "Ze vingen het gemis aan de jeugdbewegingen op."

De missionarissen van Steyl, met als volledige naam de rooms-katholieke congregatie (kloosterorde) Gezelschap van het Goddelijk Woord, hadden in Teteringen hun provinciale vestiging (hun Latijnse naam is: Societas Verbi Divini, SVD). Jan Holman luisterde op jonge leeftijd in Teteringen al vol bewondering over wat ze als missionarissen verspreid over de gehele wereld meemaakten. "In Teteringen was er ook een museum met spullen uit Indonesië en Afrika. En ook een van binnenuit verlichte wereldbol waarop alle missieposten waren aangegeven. "Dat maakte zo'n indruk op mij", vertelt pater Holman.

Hij vertelde aan zijn moeder al als elfjarige dat het zijn wens was om priester te worden. En hij wist als kind ook al heel zeker dat hij niet de opleiding van het bisdom Breda wilde volgen, maar dat hij naar hij Seminarie van de missionarissen wilde. Hij ging in 1945 naar het seminarie met gymnasiumopleiding van de congregatie in Steyl bij Venlo, waar hij tot z'n achttiende studeerde. De gebruikelijke filosofische en theologische priesterstudie (van zes jaar) volgde hij in Teteringen. In 1959 werd hij tot priester gewijd.

Nieuwe taal

Daarna studeerde hij zes jaar theologie, en in het bijzonder in de vakken Oude Testament en Hebreeuws aan de Theologische faculteit Nijmegen, het Bijbelinstituut in Rome en de Ecole Biblique et Archéologique Française in Jeruzalem. Tijdens zijn studie kwam hij in contact met Mitchel Dahood, een van oorsprong Libanese Amerikaan, die was geboren in Boston. Hij was de ontdekker van een taal, het Ugaritisch dat "een bloedverwant van het Bijbelse Hebreeuws" bleek te zijn, vertelt Holman. Daardoor was het mogelijk om in de vertaling van de Hebreeuwse Bijbel woorden waarvan bijbelvertalers niet zeker wisten wat ze betekenden alsnog in te vullen. "Tot die tijd vertaalden ze sommige woorden vrij willekeurig." Dat verklaart het verschil tussen diverse Bijbelvertalingen.

Spaanse wijnstreek

Nadat hij zijn Bijbelstudies had voltooid gaf hij van 1964 tot 1974 les in Spanje, eerst in Dueñas in Castilië, later in Pamplona in Navarra, een Spaanse wijnstreek waar een glas wijn goedkoper was dan een kop koffie, herinnert hij zich. Aan het Theologische Instituut van de Universiteit van Navarra doceerde pater Holman Oude Testament en Hebreeuws.
In Rome maakte hij vervolgens tijdens zijn studie aan het Pauselijk Bijbelinstituut van nabij het Tweede Vaticaans Concilie mee. Daarna gaf hij, het was inmiddels 1978, in Engeland les aan een theologisch instituut van een aantal gezamenlijke missiecongregaties in Londen, een instituut dat overigens niet lang zou blijven bestaan, merkt hij op. Nog drie jaar later – het triënnium was verstreken, zoals dat heette – keerde hij terug in Nederland, waar hij tot aan zijn pensionering op z'n vijfenzestigste Oude Testament en Hebreeuws en Aramees (de moedertaal van Jezus) doceerde aan de Theologische Faculteit van de Universiteit Tilburg.

Oecumenische samenwerking

Hij kreeg een woning in Driebergen-Rijsenburg. Hier is hij sindsdien, zoals hij zelf zegt "privé bijbelwetenschapper". In de jaren sinds zijn emeritaat heeft hij jaren pastoraal werk, voornamelijk in de bediening van de sacramenten, gedaan, vooral in verzorgingshuizen, in Driebergen en in de omgeving iedere zondag, maar ook doordeweeks, op woensdag en donderdag, ging hij nog jaren voor in de Mis. In de protestantse gemeente van Austerlitz, De Hoeksteen, ging hij geregeld met preek voor in oecumenische diensten. Hij heeft nog steeds een hartelijke relatie met kerkgangers van De Hoeksteen.

Hij werkte hierbij niet alleen goed samen met Nelleke Spiljard, die tot het begin van dit jaar pastoraal werker was in onze parochie Heilige Familie, maar ook met predikanten in de omgeving. Twee vrouwelijke predikanten belden hem altijd als een katholieke parochiaan graag de ziekenzalving wilde ontvangen. En deze predikanten kwamen zelf ook soms naar de Mis. "Ik ben zeer tevreden over die oecumenische samenwerking", zegt pater Holman.

De protestanten vertrokken bij de Reformatie in 1517 "met medeneming van mooie juwelen", zegt hij, waarmee hij wil zeggen dat ze veel goede en mooie zaken uit de katholieke traditie een plek gaven in hun geloof. "Een verschil tussen katholieken en protestanten is nog wel dat het enige zintuig waarmee protestanten een viering beleven het gehoor is", merkt hij met twinkeling in zijn ogen op. "Terwijl het bij katholieken om alle zintuigen draait: naast het horen ook voelen, ruiken en zien." Serieus vervolgt hij: "Bij katholieken heeft de Bijbel weer de plaats gekregen die hem toekomt." Om er meteen aan toe te voegen. "En ken je die grap van onze katholieke cabaretier Herman Finkers: "Jullie protestanten kennen de Bijbel beter, maar wij begrijpen 'm beter".

Henk van IJken

Het volledige interview met pater Holman kunt u lezen op onze website rk-familie.nl in de rubriek Aanbod > Devoties

TWEET PAUS

Serenity and joy can be found even amidst suffering, because God grants us the grace to look beyond our earthly horizon towards a more distant future of immeasurable happiness in God, which we are assured of attaining if we remain steadfast in faith and charity. The sufferings of this present time are not worth comparing with the glory about to be revealed in us (Rm 8:18)

Rust en vreugde kunnen zelfs te midden van lijden gevonden worden, omdat God ons de genade schenkt om verder te kijken dan onze aardse horizon, naar een verder gelegen toekomst van onmetelijk geluk in God, waarvan we verzekerd zijn dat we die zullen bereiken als we standvastig blijven in geloof en liefde. Het lijden van deze tijd is niet te vergelijken met de heerlijkheid die in ons geopenbaard zal worden (Romeinen 8:18).

September 2026

MUZIEK

Projectkoor parochie Heilige Familie.

HOE ONTSTOND KOORMUZIEK?

Vandaag de dag zijn er koren in alle soorten en maten

Samen zingen is al duizenden jaren oud. Maar hoe ontstond de koormuziek zoals we die nu kennen?

Wanneer gingen we van eenstemmig naar meerstemmig zingen?
Al in de oudheid was er eenstemmig 'chorus' (Latijn) of 'khorós' (Grieks) dat optrad in bijvoorbeeld toneelstukken. De zangers speelden dan vaak de rol van het volk en dat was eeuwen later in de Matthäus Passion van Johan Sebastiaan Bach nog altijd zo.

Meerstemmige composities

In de oudheid werd al wel in groepsverband gezongen, maar echte koormuziek met de meerstemmige composities ontstond vanaf de twaalfde eeuw. De Parijzenaren Leoninus en Perotinus waren verantwoordelijk voor de muziek in de Notre Dame. Zij brachten de meerstemmige vocale muziek een flinke stap verder. De Latijnse gezangen werden vierstemmig en daaruit kwamen ook wereldlijke werken in het Frans voort. In de Renaissance ontstonden onder meer Lutherse gezangen en madrigalen. Claudio Monteverdi en Carlo Gesualdo waren twee belangrijke componisten binnen het wereldlijke genre.

Hoge jongensstemmen

Met deze eeuwenoude muziek hebben we de belangrijkste vormen van koormuziek te pakken: religieus of wereldlijk, met instrumenten of juist a capella. Er ontstonden koren die vandaag de dag nog steeds bestaan, zoals de Regensburger Domspatzen. Dit koor werd in 975 opgericht door bisschop Wolfgang van Regensburg. De hoge jongensstemmen waren 'nodig', omdat vrouwen nog niet in het openbaar mochten zingen.

Rooskleurig

Vierstemmigheid werd de standaard voor het gemengde koor.
In de negentiende eeuw werd koorzang steeds populairder onder amateurzangers. Dat heeft geleid tot de oprichting van vele gemengde koren, bijvoorbeeld in 1829 het Toonkunstkoor Amsterdam.

Vandaag de dag zijn er koren in alle soorten en maten.
Koormuziek is diverser dan ooit tevoren. Dankzij het grote aantal amateurkoren, koorcomponisten, koorfestivals en natuurlijk professionele topkoren, zoals alleen al in Nederland het Groot Omroepkoor, het Nederlands Kamerkoor en Capella Amsterdam, ziet de toekomst voor de koormuziek er rooskleurig uit.

Jos van Vliet, redactie RK Familie Band

GEZAMENLIJKE PAROCHIEVIERING ZONDAG 27 DECEMBER IN ST. JOSEPHKERK ZEIST

Op het feest van onze patroonheilige van de Heilige Familie zijn alle parochianen van harte uitgenodigd voor de eucharistieviering in de St. Josephkerk aan de Rozenstraat 20 in Zeist.

Tijdens deze feestelijke viering zingen beide koren van de geloofsgemeenschap in Zeist, het Emmaüskoor en het Themakoor. Na de viering is er gelegenheid om elkaar te ontmoeten met koffie/ thee en wat lekkers erbij achter in de kerk en in het Parochiecentrum.

De andere locaties zijn deze zondag gesloten.

St. Josephkerk Zeist.
Foto: Simone de Vette

Bisdomdag over missionaire parochie

DE MISSIONAIRE PAROCHIE

Het Aartsbisdom Utrecht houdt 14 november van 10.00 tot 16.00 uur (inloop vanaf 9.30 uur) een dag over de missionaire parochie in 50|50 hotel en congrescentrum Belmont in Ede. Stephie The-Mertens, projectmedewerker missionaire parochie, presenteert de dag samen met vicaris P. Kuipers (vicariaat Deventer).

Hoofdspreker is historicus, jongerenbegeleider en medeoprichter van Credo Katholiek Paul Graas. Hij zal stilstaan bij de vragen die mensen die zoeken naar zingeving aan onze parochies stellen: hoe staan we als parochiegemeenschap werkelijk open voor hen? Hoe begeleiden we mensen die zich melden met de vraag katholiek te worden? En hoe zorg je ervoor dat ze echt opgenomen worden in de gemeenschap? Dit laatste zal hij in een workshop in het middagprogramma verder uitwerken.

Tijdens het middagprogramma zijn er vijf praktische en interactieve workshops waaruit de deelnemers kunnen kiezen: (1) er is leven na de Doop, (2) missionaire parochie zijn buiten de (grote) stad, (3) catechese in de missionaire parochie, (4) hoe begeleid je jongeren van de onlinewereld naar de fysieke katholieke gemeenschap en (5) een synodaal gesprek voeren in de missionaire parochie.

Er is een informatiemarkt en gedurende de gehele dag is er Eucharistische aanbidding, waarmee de dag ook gezamenlijk zal worden afgesloten. Vanuit onze parochie zal een afvaardiging van acht parochianen deze dag bezoeken.

Voor actuele rooster zie de website

rk-familie.nl

Achterveld	**-**
Barneveld	**Elke di 9:30 uur EV**
Driebergen-R.	**Elke wo 9:30 uur WCV** (Petrus & P.zaal)
Doorn	**-**
Ermelo	**4e wo. v.d. maand 9:30 uur EV**
Harderwijk	**3e wo. v.d. maand 9:30 uur EV**
Hoevelaken	**1e wo. v.d. maand 9:30 uur EV**
Leersum	**-**
Leusden	**Elke do 9:30 uur Rozenkransgebed**
Maarn	**Elke vr 9:30 uur EV**
Nijkerk	**-**
Putten	**2e wo. v.d. maand 9:30 uur EV**
Woudenberg	**Elke wo 9.30 uur WCV**
Zeist	**2e do v.d. maand 9:30 uur EV**

TIJD	LOCATIE	PLAATS	SOORT	VOORGANGER	BIJZONDERHEDEN
Zaterdag 24 oktober					
19:00	H. Catharinakerk	Woudenberg	EV	Pastor Sebastian	
Zondag 25 oktober					
09:30	St. Jozefkerk	Achterveld	WCV	Jansen H.	Gelegenheidskoor
11:00	St. Catharinakerk	Barneveld	EV	Pastor Sebastian	St. Caeciliakoor
09:30	St. Petrus' bandenkerk	Driebergen-R.	WCV	M. Sarot, diaken	Mediant
10:00	De Goede Herderkerk	Ermelo	WCV	Parochianen	Scola
11:00	H. Catharinakerk	Harderwijk	WCV	Parochianen	Cantores
10:00	St. Pauluskerk	Hoevelaken	GV	Parochianen	Pauluskoor
09:30	St. Andrieskerk	Leersum	EV	Pastoor Thanh Ta	Gezam. viering - Doorn, Leersum, Maarn, Triangel
11:00	St. Jozefkerk	Leusden	EV	Pastoor Thanh Ta	Ruach
09:15	St. Catharinakerk	Nijkerk	EV	Pastor Sebastian	St. Catharinakoor
10:00	H. Maria Zuiveringkerk	Putten	WCV	Parochianen	Samenzang
11:00	St. Josephkerk	Zeist	WCV	M. Sarot, diaken	Themakoor
Zondag 1 november Allerheiligen					
09:30	St. Jozefkerk	Achterveld	EV	Pastoor Thanh Ta	Vivente
11:00	St. Catharinakerk	Barneveld	WCV	Piepers B.	St. Caeciliakoor
09:30	St. Martinuskerk	Doorn	WCV	G. Peters	
09:30	St. Petrus' bandenkerk	Driebergen-R.	WCV	Werkgroep Dr.	Gesprekviering, Cantores
09:15	De Goede Herderkerk	Ermelo	WCV	Piepers B.	Cantores
11:00	H. Catharinakerk	Harderwijk	WCV	R. Bouwman, diaken	Cantores
09:30	St. Andrieskerk	Leersum	WCV	M. Sarot, diaken	
11:00	St. Jozefkerk	Leusden	EV	Pastoor Thanh Ta	Cantores
11:00	St. Theresiakerk	Maarn	WCV	Faber K.	
09:15	St. Catharinakerk	Nijkerk	WCV	R. Bouwman, diaken	Cantores
11:00	H. Maria Zuiveringkerk	Putten	GZV	Parochianen	De Toverbal
11:00	H. Catharinakerk	Woudenberg	WCV	Horst M. v.d.	
11:00	St. Josephkerk	Zeist	EV	Pastor Sebastian	Cantores
Maandag 2 november Allerzielen					
19:00	St. Jozefkerk	Achterveld	GV	Parochianen	Vivente
19:00	St. Catharinakerk	Barneveld	GV	Parochianen	St. Caeciliakoor
19:00	St. Martinuskerk	Doorn	GV	Werkgroep D.	
19:00	St. Petrus' bandenkerk	Driebergen-R.	GV		Pastoraatsgroep, Mediant
19:30	De Goede Herderkerk	Ermelo	GV	Parochianen	Pastor Bonus
19:00	H. Catharinakerk	Harderwijk	GV	Parochianen	Panta Rhei
19:00	St. Pauluskerk	Hoevelaken	GV	Parochianen	Pauluskoor
19:00	St. Jozefkerk	Leusden	GV	Parochianen	Ruach
19:00	St. Theresiakerk	Maarn	GV	Rietveld E.	
19:00	St. Catharinakerk	Nijkerk	WCV	Parochianen	St. Catharinakoor
19:00	H. Maria Zuiveringkerk	Putten	WCV	Parochianen	Cantabile
19:00	St. Josephkerk	Zeist	GV	Horst M. v.d.	Emmauskoor
Zaterdag 7 november					
19:00	St. Martinuskerk	Doorn	EV	Pastor Sebastian	
19:00	St. Catharinakerk	Nijkerk	WCV	Martina A.	Generations
Zondag 8 november					
09:30	St. Jozefkerk	Achterveld	WCV	R. Bouwman, diaken	3 Cantores uit Leusden
11:00	St. Catharinakerk	Barneveld	WCV	R. Bouwman, diaken	St. Caeciliakoor
09:30	St. Petrus' bandenkerk	Driebergen-R.	EV	Pastoor Thanh Ta	Cantores Gregoriani

TIJD	LOCATIE	PLAATS	SOORT	VOORGANGER	BIJZONDERHEDEN
09:15	De Goede Herderkerk	Ermelo	EV	Pastor Sebastian	Pastor Bonus
11:00	H. Catharinakerk	Harderwijk	WCV	Jansen H.	Cantores
10:00	St. Pauluskerk	Hoevelaken	OV	Parochianen	Pauluskoor, in De Eshof
09:30	St. Andrieskerk	Leersum	WCV	M. Sarot, diaken	
11:00	St. Jozefkerk	Leusden	EV	Pastoor Thanh Ta	Generations
11:00	St. Theresiakerk	Maarn	WCV	M. Sarot, diaken	
11:00	H. Maria Zuiveringkerk	Putten	EV	Pastor Sebastian	
11:00	H. Catharinakerk	Woudenberg	WCV	Werkgroep W.	
11:00	St. Josephkerk	Zeist	WCV	Horst M. v.d.	Themakoor
Woensdag 11 november					
18:30	St. Jozefkerk	Achterveld	GZV	St. Maartenspel	De vlindertjes + DWS
Zaterdag 14 november					
19:00	St. Pauluskerk	Hoevelaken	EV	Pastor Sebastian	
19:00	St. Andrieskerk	Leersum	EV	Wissink J., priester	
Zondag 15 november					
09:30	St. Jozefkerk	Achterveld	GZV	Pastor Sebastian	De Vlindertjes
11:00	St. Catharinakerk	Barneveld	WCV	Parochianen	St. Caeciliakoor
17:00	St. Catharinakerk	Barneveld	Vespers	Parochianen	St. Caeciliakoor
09:30	St. Martinuskerk	Doorn	WCV	M. Sarot, diaken	
09:30	St. Petrus' bandenkerk	Driebergen-R.	WCV	Horst M. v.d.	Vakantiekoor
09:15	De Goede Herderkerk	Ermelo	WCV	R. Bouwman, diaken	Scola
11:00	H. Catharinakerk	Harderwijk	WCV	Parochianen	Cantores
11:00	St. Jozefkerk	Leusden	WCV	Anita Snik	Generations
11:00	St. Theresiakerk	Maarn	WCV	M. Sarot, diaken	
09:15	St. Catharinakerk	Nijkerk	WCV	Parochianen	St. Catharinakoor
10:00	H. Maria Zuiveringkerk	Putten	WCV	Parochianen	Cantabile
11:00	H. Catharinakerk	Woudenberg	WCV	Horst M. v.d.	
11:00	St. Josephkerk	Zeist	WCV	Werkgroep Dr.	F. van Rees, Cantores
Zaterdag 21 november					
19:00	St. Petrus' bandenkerk	Driebergen-R.	EV	Pastor Sebastian	Cantores Gregoriani
19:00	H. Maria Zuiveringkerk	Putten	EV	Pastoor Thanh Ta	Gregoriaans
Zondag 22 november Christus, Koning van het heelal					
09:30	St. Jozefkerk	Achterveld	WCV	Parochianen	Gelegenheidskoor
11:00	St. Catharinakerk	Barneveld	EV	Pastoor Thanh Ta	St. Caeciliakoor
09:30	St. Martinuskerk	Doorn	WCV	M. Sarot, diaken	
09:15	De Goede Herderkerk	Ermelo	EV	Pastor Sebastian	Cantores
11:00	H. Catharinakerk	Harderwijk	WCV	Jansen H.	Cantores
10:00	St. Pauluskerk	Hoevelaken	OV	Parochianen	Pauluskoor
09:30	St. Andrieskerk	Leersum	WCV	Werkgroep L.	
11:00	St. Jozefkerk	Leusden	EV	Pastor Sebastian	Ruach
11:00	St. Theresiakerk	Maarn	WCV	Faber K.	
09:15	St. Catharinakerk	Nijkerk	EV	Pastoor Thanh Ta	Cantores
10:00	H.Maria Zuiveringkerk	Putten	ZIZ	C. Hollander en W. Menting	
11:00	H. Catharinakerk	Woudenberg	WCV	Horst M. v.d.	
11:00	St. Josephkerk	Zeist	WCV	M. Sarot, diaken	Themakoor
Zaterdag 28 november					
19:00	H. Catharinakerk	Harderwijk	EV	Pastoor Thanh Ta	Cantores
19:00	H. Catharinakerk	Woudenberg	EV	Pastor Sebastian	
Zondag 29 november Eerste zondag van de advent					
09:30	St. Jozefkerk	Achterveld	WCV	M. Sarot, diaken	Vivente
11:00	St. Catharinakerk	Barneveld	WCV	M. Sarot, diaken	St. Caeciliakoor
09:30	St. Martinuskerk	Doorn	EV	Pastoor Thanh Ta	Gezam. viering - Doorn, Leersum, Maarn
09:30	St. Petrus' bandenkerk	Driebergen-R.	WCV	Werkgroep Dr.	Mediant
10:00	De Goede Herderkerk	Ermelo	WCV	Parochianen	Scola
09:15	St. Pauluskerk	Hoevelaken	EV	Pastor Sebastian	
11:00	St. Jozefkerk	Leusden	EV	Pastoor Thanh Ta	Ruach
09:15	St. Catharinakerk	Nijkerk	WCV	R. Bouwman, diaken	St. Catharinakoor
11:00	H. Maria Zuiveringkerk	Putten	WCV	R. Bouwman, diaken	Cantabile
19:00	H. Catharinakerk	Woudenberg	OV	Horst M. v.d.	
11:00	St. Josephkerk	Zeist	EV	Pastor Sebastian	Emmauskoor

Verklaring afkortingen:

EV = Eucharistieviering
WCV = Woord- en Communieviering
GV = Gebedsviering
OV = Oecumenische viering
ZIZ = Zin in Zondag
EHC = Eerste Heilige Communie
GZV = Gezinsviering

Kids Kant

1 & 2 = 11

Binaire puzzel Kan jij goed tellen?
Elke rij en kolom moet evenveel enen als tweeën bevatten.
Er mogen niet meer dan twee dezelfde cijfers naast elkaar staan.
Elke rij en kolom moet uniek zijn.

		2			1		
	2		1			2	
			2		1		
	1			2			1
		1			2		
	2		1			1	
		1					2

Vind Emoji
Ergens op deze pagina is lachebekje gekropen. Zie jij waar?

Bijbelverhalen

De opwekking dochtertje Jaïrus (Matteüs 9 / Marcus 5)
De gelijkenis van het mosterdzaadje (Matteüs 13)
De nieuwe hemel en aarde (Openbaring 21)

©Charlotte S.